

ЛЬВІВСЬКИЙ НАУКОВИЙ ФОРУМ

МАТЕРІАЛИ

**IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ**

20-21 січня 2022 року

(частина II)

**Львів
2022**

ЗМІСТ

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ	5
<i>Блохін О.В.</i> РІСТРЕГУЛЮЮЧІ МЕТАБОЛІТИ STREPTOMYCES NETROPSIS УКМ АС-2186.....	5
ГЕОГРАФІЧНІ НАУКИ.....	6
<i>Василюк М.В., Михайлюк В.А., Федонюк В.В.</i> ВІТРОВИЙ РЕЖИМ НА ВОЛИНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН	6
<i>Ткач О.В., Сарнавський С.П.</i> ОСОБЛИВОСТІ ГІДРОЛОГІЧНОГО РЕЖИМУ В БАСЕЙНІ РІЧКИ ПСЕЛ.....	8
ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ.....	10
<i>Захарова О.О.</i> ГРАНТОВЕ ФІНАНСУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОСИЛЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	10
<i>Кравчук В.С.</i> РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ ГРОМАДИ В УКРАЇНІ.....	12
<i>Левецька Я.В.</i> ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНУ.....	13
<i>Смірнова К.В., Темірева О.Д.</i> ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТУ УЧАСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ ГРОМАД	14
ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ	16
<i>Tsapenko O.A.</i> THE IMPACT OF THE PANDEMIC ON THE PROFESSIONAL REQUIREMENTS FOR LOGISTICS	16
<i>Боднар Д.-Д.В.</i> ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	17
<i>Божидарнік Т.В., Білик О.С.</i> ОСВІТА ТА БІЗНЕС: ВЕКТОРИ СПІВПРАЦІ	20
<i>Боковець В.В., Новак І.Г.</i> ІННОВАЦІЇ ЯК ОДНА ІЗ СКЛАДОВИХ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	21
<i>Галан Л.В., Шаталова К.Б.</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	23
<i>Гуменюк Д.А.</i> АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ	24
<i>Добровольська М.В.</i> КЛАСИФІКАЦІЯ НОВИХ ПРОДУКТІВ ПІДПРИЄМСТВА	26
<i>Ковальчук Т.Б.</i> «СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ НА ПРИКЛАДІ ДАСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ».....	28
<i>Кретов Ю.О., Мозгова Г.В.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ПОКОЛІННЯ Z НА ЗМІНИ В МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЯХ	30
<i>Левкович О.В., Калашнікова Ю.М.</i> ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЇ BLOCKCHAIN НА ФІНАНСОВУ ЕКОСИСТЕМУ	32
<i>Левчинський Д.Л., Каширнікова І.О.</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА ПІД ВПЛИВОМ СТАНОВЛЕННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	33
<i>Новіченко М.А.</i> СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	34
<i>Панова А.Л.</i> ДЕРЖАВНЕ СТИМУЛЮВАННЯ СТАРТАПІВ В УКРАЇНІ.....	37
<i>Панченко Н.В.</i> НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ	38

смарт-спеціалізації від кожного виду діяльності в регіональному розрізі; наукових та науково-дослідних установ та закладів освіти у обраній сфері; активних представників громадянського суспільства.

2. Сформувати професійні об'єднання між суб'єктами відповідної смарт-спеціалізації.

3. Створення діджитал-платформи для надання актуальної інформації щодо співпраці в рамках впровадження концепції.

4. Збір інформації про актуальні напрямки наукових досліджень запропоновані представниками бізнесу та оприлюднення даної інформації на діджитал-платформі.

Формування інформаційно-комунікаційного механізму співпраці між суб'єктами смарт-спеціалізації регіону сприятиме актуалізації наукових досліджень за пріоритетними напрямками регіону, які в перспективі розвиватимуть конкурентні переваги не лише регіону, а й країни.

Створення будь-яких механізмів для впровадження концепції смарт-спеціалізації на регіональному рівні вимагає окремих управлінських ресурсів. Для контролю за впровадженням та виконанням даної концепції та завдань необхідно сформувати регулятивно-наглядовий орган в кожному регіоні, оскільки специфіка розвитку, економічних умов та стан інноваційної діяльності є іншими. Регуляторна роль регіонального органу у сфері управління смарт-спеціалізацією відобразатиметься у визначених цільових орієнтирах, напрямках та механізмах стимулювання впровадження концепції.

ЛІТЕРАТУРА:

---

1. Васильців, Т., Левицька, О. (2021). КОНЦЕПЦІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ SMART-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ НА ЗАСАДАХ СТРУКТУРНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПЕРЕБУДОВИ. Економіка та суспільство, (30).

2. Вилгін С. А. Підходи до реалізації регіональної інноваційної політики держави / С. А. Вилгін. // Державне управління: удосконалення та розвиток. - 2011. - № 4. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2011_4_14.

3. Механізми реалізації регіональної політики: оцінка ефективності та напрями удосконалення: монографія / наук. ред. С. Л. Шульц; ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України». Львів, 2018. 205 с.

Смірнова К.В.,

*канд.екон.наук, доцент кафедри публічного управління
та менеджменту природоохоронної діяльності,*

Темірева О.Д.,

магістр 1 року навчання

Одеського державного екологічного університету

ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТУ УЧАСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ ГРОМАД

Громадянська партиципация – процес, за якого громадяни отримують можливість впливати на рішення органів державної влади та здійснювати контроль за їхнім виконанням, оскільки подібні рішення безпосередньо або опосередковано торкаються інтересів громадян.

Громадський бюджет (бюджет участі, партиципаторний бюджет) виступає одним з інструментів залучення громадян, який дає можливість кожному жителю громади брати участь у розподілі коштів виділеної частини міського бюджету [3]. Партиципаторне бюджетування є інноваційним демократичним інструментом участі громадян, який у світі запроваджують вже понад 30 років, і дедалі його популярність зростає, адже дає змогу у короткотривалій перспективі вирішувати нагальні проблеми громади, стимулює економічний розвиток на місцевому рівні, поліпшує відносини між інституціями та представниками громадянського суспільства й органами влади. Бюджет участі можна реалізувати на різних адміністративних рівнях: області, об'єднаній територіальній громаді (ОТГ), міста, району, мікрорайону, при цьому його завдання не лише визначати напрямки витрат бюджетних коштів, але в першу чергу, активізація територіальної громади, формування громадянського суспільства, взаємне розуміння потреб та планів

жителів і влади, посилення рівня довіри до влади, створення соціального капіталу, вибір громадських лідерів, а також освіта громадян щодо процедур управління. Також цей інструмент прямої локальної демократії допомагає соціально захищеним представникам більшості дбати про вразливу меншість: наприклад, про осіб з інвалідністю, безробітних, внутрішньо переміщених осіб, літніх людей, безпритульних і сиріт [2].

Бюджет участі - це, в певній мірі, демократія в дії, адже мешканці самостійно можуть вирішувати, яких удосконалень та змін потребує їхня громада, пропонуючи власні проекти або голосуючи і просуючи проекти інших. Проекти подають мешканці, зацікавлені у змінах, активні та готові брати відповідальність за ті процеси, що відбуваються в громаді. В свою чергу, за проекти голосують люди, а влада – створює умови, необхідні до реалізації цього інструменту. Простими словами можна сказати, що «громадський бюджет» – це можливість громади реалізовувати власні соціальні проекти за бюджетні кошти.

Водночас, зі зростанням зацікавленості до використання подібного інструменту в громадах, з'являється навіть думка деяких керівників органів місцевого самоврядування, що громадський бюджет (ГБ) не варто запроваджувати, оскільки він створює зайвий клопіт для посадових осіб і краще витратити кошти на одиничні масштабні проекти у громаді, аніж розпорюшувати їх на кілька малих проектів.

Досвід українських громад доводить, що немає універсальної формули успішного ГБ. Як найкраще втілити програму має вирішувати група, яка ініціювала й підтримує впровадження ГБ у громаді. Розроблена процедура ГБ повинна бути такою, щоб громаді було максимально зручно та корисно її втілювати.

Реалізація партисипаторного бюджетування має свої переваги [1]:

- мобілізація мешканців для вирішення суспільно значущих питань громади, тож ГБ виступає каталізатором соціальної активності громадян;
- можливість місцевої влади сформулювати уявлення та базу потреб громадськості;
- вироблення необхідних компетенцій громадян, оскільки бюджет участі виступає певним навчальним інструментом з питань місцевого самоврядування;
- забезпечення прозорості та доступності до основної бюджетної інформації;
- формування взаємної відповідальності за прийняття та реалізацію рішень як з боку місцевої влади, так і з боку громадськості;
- формування учасницького типу політичної культури тощо.

Завдяки бюджету участі громадяни мають можливість і шанси реально вплинути на місце, де вони мешкають, проявляючи власну небайдужість до життя свого міста/ОТГ; бачити проблеми своєї громади та вирішувати, на що саме спрямувати виділені кошти і реалізовувати саме те, що задумав конкретний громадянин, в рамках заздалегідь відомої суми; прозоро впливати на процес голосування, просуючи свій проект та активізуючи усіх зацікавлених мешканців громади; не оббиваючи пороги державних установ в процесі подання заяв, використовуючи інтернет-простір; і, мабуть, найголовніше - не чекають змін, а створюють їх самостійно – стаючи своєрідними агентами змін у своїй громаді.

Водночас, бюджет участі має і проблемні моменти та наочні приклади неефективності запровадження [1]:

- Проблема загальнодоступності. Досвід низки німецьких міст (Гамбург, Фрайбург, Монхайм-на-Рейне) засвідчив невисоку кількість громадян, які беруть участь у ГБ, з переважанням серед учасників чоловіків середнього віку з певним рівнем фінансової стабільності, ресурсів та часу. Але, з точки зору соціальної справедливості, партисипаторне бюджетування повинно включати участь різноманітних груп та соціальних прошарків.

- Інструмент залучення тільки «активних» громадян та представників громадянського суспільства. В той же час для більшості «пасивних» громадян питання партисипаторного бюджетування є складним як для розуміння, так і для участі, і потребує відповідний рівень підготовки.

- Відсутність широкої дискусії та можливостей обговорення громадськістю проектних рішень.
- Особливості та незручності в процесі голосування (з одного боку, використання лише онлайн форми участі у ГБ ускладнює його для певних суспільних груп, які не мають доступу до Інтернету, водночас, відкриті списки з ПІБ осіб, що проголосували в он-лайн доступі суперечать принципу таємного голосування та можуть провокувати тиск на особу з боку ініціативних груп проекту в разі незадовільного рішення; з іншого боку, проблема недовіри з боку суспільства щодо достовірності результатів оффлайн голосування).

Громадський бюджет - процес динамічний, бо постійно вдосконалюється, адже дедалі більше людей приймають у ньому участь. Для повноцінного розвитку культури діалогу, партнерських відносин у спільному ухваленні рішень громади, можна виокремити загальні практичні рекомендації, які мають на меті допомогти містам України впроваджувати та ефективно реалізовувати ГБ, серед яких:

- застосування консенсусного методу для ухвалення спільних рішень стосовно життя громади;
- широка інформаційно-просвітницька кампанія є запорукою успішного впровадження ГБ – оскільки для України це є відносно нова практика, важливо забезпечити якісне інформування усіх задіяних в цьому процесі, як жителів, так і посадових осіб органів місцевого самоврядування;
- дослідження наявних практик участі жителів у розвитку громади, співпраці з владою до початку запровадження ГБ у місті/ОТГ/області;
- залучення до участі у процесі представників різних соціальних груп: молоді, людей поважного віку, бізнесменів, науковців, осіб з інвалідністю тощо, що сприятиме представництву різноманітних інтересів і позицій, об'єднає громаду, оптимізує ухвалення та втілення рішень та унеможливить дискримінацію певних груп осіб;
- дотримання принципів прозорості (прозорості процедури), інклюзивності, відкритості, підзвітності та загальної доступності;
- гнучкість та постійне вдосконалення в процесі впровадження;
- розвиток навичок комунікації та переговорів, адже часто успіх ініціативи залежить від того, наскільки вдалими були її поширення та реклама серед громади, лідерів думок чи органів місцевої влади;
- якісне планування (в тому числі непередбачувані витрати) та врахування ризиків;
- загальнодоступність, інноваційність, прогресивність та актуальність проєктів;
- максимальне використання онлайн-інструментів і сервісів для інформування, проведення консультацій, автоматизації процесів й управління даними, що стало особливо актуальним у зв'язку з карантинними заходами для запобігання поширенню COVID-19 тощо.

ЛІТЕРАТУРА:

---

1. Локтіонова Д. Програма «Громадський бюджет» як інструмент міської політики. Evropský politický a právní diskurz. 2018. Sv. 5. Vyd. 4. C. 142-149. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evrpol_2018_5_4_22 (дата звернення: 12.01.2022).
2. Упровадження та вдосконалення громадського бюджету: досвід українських міст і рекомендації. Федерация канадських муніципалітетів / Проєкт міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст». Київ. 2020. URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/708/PLEDDG_Casestudy_Participatory_Budgeting_2020.pdf (дата звернення: 28.12.2021).
3. Шокало К., Півторак О. Громадський бюджет – найефективніший інструмент електронної демократії в Україні. URL: <https://centrea.org/mistsevi-vibori-2020/gromadskij-byudzhet-najefektivnishij-instrument-elektronnoyi-demokratiyi-v-ukrayini-katerina-borisenko-ekspertka-z-cifrovizacij/> (дата звернення: 25.12.2021).

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

*Tsapenko O.A.,
Bachelor student
National Aviation University*

THE IMPACT OF THE PANDEMIC ON THE PROFESSIONAL REQUIREMENTS FOR LOGISTICS

It is known that the logistics market continues to grow rapidly and develops great potential for employment. In addition, logistics is one of the highest paid and prestigious areas of employment, as the optimization of logistics costs and risk management are quite important components of operating activities.

However, the general trend towards sustainable development of the industry has been subjected to stress tests in the form of restrictions and new phenomena triggered by the epidemic and subsequent pandemic of the SARS-CoV-2 virus. Strict restrictions on movement in 2020 led to a reduction in economic activity and a partial collapse of world trade, which was reflected in the partial cessation of transportation around the world, as more than 80% of world trade is accounted for by commercial transport. Supply chain disruptions have affected logistics companies and their activities, in particular by declaring force majeure when smaller ones (mostly small and